

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de fractie van Partij Veilig Maastricht
T.a.v. de heer N.M.S.E. Peeters

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 48 RvO inzake taaleis
bijstandsuitkering

DATUM
7 december 2015
VERZONDEN 07 DEC. 2015

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
MMP (Martin) Driessen

TELEFOONNUMMER
043 350 4693

ONZE REFERENTIE
2015.38476

E-MAILADRES
martin.driessen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte heer Peeters,

Onderstaand treft U de beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft in het kader van artikel 48 van het Reglement van Orde.

Vraag 1:

Welke instantie voert de taaleis controle uit? In hoeverre zijn zij voorbereid op deze verandering?

Antwoord 1:

Vanaf 1 januari 2016 zal de afdeling sociale zaken Maastricht Heuvelland voor zes gemeenten, waaronder Maastricht, de taaleis controle gaan uitvoeren.

Voor het actief bestand gaat de taaleis pas gelden op 1 juli 2016. Er is dus een overgangstijd van een half jaar. De uitvoeringsorganisatie is nu aan het bekijken hoe dit actief bestand het beste kan worden gescreend.

Voor de nieuwe bijstandsgerechtigden is de taaleis meteen vanaf 1 januari 2016 van toepassing. De informatie-uitvraag wordt daarop aangepast.

Intussen worden ook de contacten in het onderwijsveld benut om na te gaan hoe de toets kan worden ingeregeld en hoe daarnaast ook scholingsmogelijkheden kunnen worden aangeboden.

Vraag 2:

Heeft u zicht op het aantal bestaande bijstandsuitkeringontvangers die op dit moment niet voldoen aan de taaleis? Zo ja, om hoeveel personen gaat het in de gemeente Maastricht?

Antwoord 2:

Het is de bedoeling dat op basis van selecties van het actief bestand uiteindelijk in beeld komt hoeveel bijstandsgerechtigden een taaltoets zullen moeten maken. Na afname van de taaltoets is pas duidelijk hoeveel personen niet voldoen aan de taaleis. Dit is nu nog moeilijk aan te geven.

Vraag 3:

Kunnen mensen aanspraak maken op gemeentelijke hulp bij het leren van de vereiste vaardigheden in de Nederlandse taal?

Vragen ex art. 48 RvO

DATUM
7 december 2015

Antwoord 3:

Blijkt uit de taaltoets dat een uitkeringsgerechtigde niet voldoende de vaardigheden in de Nederlandse taal beheerst, dan wordt erop gekoerst dat tegelijkertijd samen met de uitkeringsgerechtigde en een onderwijsinstelling een scholingstraject wordt afgesproken.

Vraag 4:

De wetswijziging is niet door alle gemeentes even positief ontvangen. Met als voornaamste reden de uitvoerbaarheid van de controle.

Vandaar dat wij graag willen weten hoe strikt de gemeente Maastricht deze taaleis gaat controleren?

Antwoord 4:

In de uitvoering is het inderdaad geen eenvoudige regeling. Dat geldt zeker voor gemeenten zoals de G4 met erg grote bijstandspopulaties die ook nog eens heel divers zijn.

Maastricht verwacht door het proces samenhangend in te richten, dat wil zeggen door toets en scholing direct aan elkaar te verbinden en door tevens goede afspraken te maken over de voortgang (toetsmomenten op 6 en 12 maanden na aanvang lessen) van die scholing, de uitvoering zo effectief mogelijk te laten verlopen.

Wat betreft het strikt controleren moet erop worden gewezen dat de taaleis als dwingend recht in de Participatiewet is opgenomen. De verwachting is dat het ministerie van SZW erop toe zal zien dat die bepaling in de wet door gemeenten ook wordt nageleefd.

Vraag 5:

In artikel 18b lid 2 sub c van de participatiewet wordt aangegeven dat aan de taaleis is voldaan indien er een "ander document" overlegd kan worden waaruit blijkt dat hij of zij de vaardigheden in de Nederlandse taal beheerst. Hoe ruim wordt "een ander document" opgevat? Is de gemeentelijke organisatie bij machte fraude in dezen te traceren?

Antwoord 5:

Er zal een lijst worden aangelegd van documenten waarop het begrip "ander document" doelt. Het gaat dan om veelal reeds bekende documenten.

Verder zal worden gescreend op basis van gegevens waar de afdeling sociale zaken toegang toe heeft en op grond waarvan kan worden bepaald dat bijvoorbeeld 8 jaar Nederlandstalig onderwijs is genoten. Daarnaast wordt gekeken naar schriftelijk testmateriaal op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de bijstandsgerechtigde voldoende vaardig is in de Nederlandse taal. Ook aanwezige gegevens over inburgering worden gebruikt.

De bijstandsgerechtigden die "overblijven" zullen worden benaderd met de vraag of ze zelf kunnen aantonen dat ze aan de taaleis voldoen. Dat moet dan op basis van bepaalde documenten. In een uitvoeringsbesluit zal daartoe een lijst van documenten worden opgenomen die gebaseerd is op een lijst uit het handboek Schulinc (een ondersteunende dienst voor afdelingen sociale zaken die landelijk opereert). De lijst is overigens niet limitatief.

Bij twijfel aan de authenticiteit van overlegde gegevens kan natuurlijk alsnog een taaltoets worden afgenomen

Vraag 6:

Hoe verloopt de hercontrole van de personen die vallen onder de uitzonderingscategorieën van artikel 18b lid 6 van de Participatiewet?

Antwoord 6:

Het is de bedoeling dat door goede afspraken te maken met de onderwijsinstelling start en voortgang van het scholingstraject adequaat worden gevolgd. De bereidverklaring van de bijstandsgerechtigde

DATUM
7 december 2015

waar artikel 18b, zesde lid, onderdeel a, Participatiewet naar verwijst, wordt ook in die afspraken meegenomen.

Bij het ontbreken van verwijtbaarheid is er in de regel sprake van een structurele oorzaak, zoals ernstige dyslexie of zeer beperkte leerbaarheid. In een enkel voorkomend geval waar het ontbreken van verwijtbaarheid een tijdelijkheid kent, zal een hercontrole moeten plaatsvinden.

Vraag 7:

En welk toetsingskader wordt gehanteerd voor de uitzonderingscategorie, artikel 18b lid 6 sub b participatiewet, waarbij de verwijtbaarheid ontbreekt.

Antwoord 7:

Het is lastig om een toetsingskader op te stellen voor het vaststellen van "niet verwijtbaarheid" als bedoeld in voornoemde bepaling. In het antwoord bij vraag 6 zijn twee voorbeelden genoemd maar in de praktijk kunnen zich nog meer zaken voordoen die tot de conclusie leiden dat sprake is van geen verwijtbaarheid. Bij twijfel vindt ruggespraak plaats met een teamleider. Verder wordt ter waarborging van de uniformiteit door intervisie binnen het uitvoeringsteam kennis en ervaring gedeeld.

Met vriendelijke groet

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,
Namens dezen,

André Willems,
Wethouder Sociale Zaken, Ouderenbeleid, Stadsbeheer, Sport & Recreatie.

Vragen ex art. 48 RvO

